

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano eiusdem Societ. olim Theologiæ
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales, De Sacramentis in ...**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1652

10. De iis, quibus provenire possunt effectus huius Sacrificij quatenus pro ipsis offertur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82340)

Christi passionem; quare quando nondum erat posita illa satisfactio, non videtur fuisse valor ad extinguendum debitum poenae, sicut est modo.

Ceterum ipse Cano paulo inferius affirmat, fuisse vere propriarium, quod etiam supponit alij Theologi. Suarez *disp. 74. sect. 2. §. Rationes quas, & disp. 76. sect. 1. col. 1. & alij* Recentiores, & merito, quia ex statu viatoris, quem Christus habebat, non solum non impendebatur, sed potius certo modo facilius reddebatur valor ad satisfaciendum: tunc enim vere poterat Christus satisfacere per oblationem: nunc autem non potest satisfacere, sed applicare satisfactionem praeteritam; quare tunc & poterat habere valorem ex ipsa satisfactione tunc exhibita, atque etiam ex satisfactione in cruce postea exhibenda, quam poterat Christus tunc offerre, & applicare, ut in virtute illius daretur tunc effectus aliquis, sicut antiquis Patribus collata fuerat gratia, & remissio peccati propter eius merita, & satisfactiones postea exhibendas.

SECTIO X.

De iis, quibus provenire possunt effectus huius Sacrificij, quatenus pro ipsis offertur.

163. Vpliciter potest aliquis participare fructum huius Sacrificij; primo, quando pro ipso offertur; secundo, quando ipse offert. Rursus ij, pro quibus offertur, aliquando possunt participare effectum per modum impetrationis; aliquando vero effectum satisfactionis pro poena temporalis, quem diximus provenire infallibiliter ex opere operato ab hoc Sacrificio illi, cui applicatur.

Incipiendo ergo ab hoc ultimo, certum est in primis posse fructum huius Sacrificij aliis quam ipsi offerenti provenire: quod constat ex natura Sacrificij, quod ut constat ex Paulo *ad Hebr. 5.* non solum pro offerente, sed & pro aliis offertur, constat etiam ex ipsa ordinatione Sacerdotis, in qua datur ei potestas offerendi pro vivis, & defunctis. Ceterum aliquae exiguntur conditiones, ut hodie effectus obtineatur. Primo dobitur, an necesse sit illum, pro quo offertur, esse baptizatum. Non enim desunt, qui velint id non requiri, ut catechumeno in gratia existenti proferat etiam effectus satisfactionis ex opere operato, si pro ipso offertur; unde si defunctus sit, iuvare poterit Missae Sacrificio non minus, quam alij defuncti baptizati.

164. Alij contra volunt, nullum prorsus fructum Sacrificij posse catechumenis applicari, scilicet nec satisfactionem, quae provenit ex opere operato, nec etiam impetrationem, quam habet Sacrificium independentem à dignitate offerentis. Ita Vasquez *disp. 2. 7. c. 3. & 4.* Alij denique negant de fructu satisfactionis ex opere operato; concedunt tamen de toto effectu, quem causat per modum impetrationis. Ita Suar. cum aliis multis *disp. 87. sect. 2. & disp. 79. sect. 10.* quae sententia etiam mihi verior videtur.

165. Et in primis loquendo de impetratione, quatenus nos provenit ab ipso Sacerdote, vel aliis, qui cum ipso offerunt; non videtur dubium, quin possit iis Catechumenis prodesse: & hoc fatetur ipse Vasquez *n. 3.* dicens, fructum huius Sacrificij ex opere operantis non minus posse offerri pro catechumenis, quam alia bona, & pia opera, ieiunia, orationes, elemosynas, &c. Difficultas sola est de fructu impetrationis, quem Vasquez appellat ex opere operato, an ad illum fructum communicandum possit pro iis offerri.

166. Rursus quod fructus satisfactionis ex opere operato. P. Ioan. de Lugo de Sacramentis.

rato non communicetur eiusmodi personis, contra est Theologorum sententia: & videtur ad minus id colligi ex locis, quae afferimus pro sententia eiusdem Vasquez. Ratio autem est, quia Baptismus est ianua ad Sacramenta, eorumque fructum participandum; & quamvis fructus redemptionis, & passionis Christi, quae per hoc sacrificium representatur, extendatur ad omnes etiam non baptizatos, prout ab ipso Christo immediate procedit: prout tamen per Ecclesiam, & eius ministros applicatur, solum communicatur iis, qui sunt visibiles Ecclesiae membra per Baptismum; ad eos enim pascendos data est potestas Ecclesiae. Cum ergo vnum ex mediis, quibus Ecclesia quasi pascit fideles, & applicat eis fructum illum, sit hoc Sacrificium, consequens est, ut sicut iis, qui sunt extra Ecclesiam, non potest applicare alia media, nec indulgentias, & alia eiusmodi, sic nec possit fructum huius Sacrificij immediate applicare.

167. Obijciunt primo, quia hoc Sacrificium offertur ab omnibus fidelibus etiam non baptizatis; ergo omnes possunt recipere eius fructum. Antecedens videtur colligi ex illis verbis Missae: *Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed & cunctae familiae tuae, &c.* Catechumeni enim fideles pertinent ad Dei familiam; ergo illa oblatio est etiam illorum. Respondetur negando antecedens: in illis autem verbis nomine familiae intelligitur familia visibilis, ad quam non pertinet catechumenus, sed ad invisibilem per fidem internam, cuius signaculum externum nondum accepit. Certum autem videtur, quod ij qui non sunt Ecclesiae visibiles membra, non possunt offerre hoc Sacrificium. Nam Sacerdos non est Sacerdos Gentilium, sed solius Ecclesiae; ergo solius Ecclesiae est Legatus, & nuncius ad Deum; ergo non possunt per eum offerre, nisi qui sunt de hac Ecclesia reipublica, cui Christus reliquit hoc sacrificium, atque ideo sicut extra Ecclesiam non potest offerri; sic qui sunt extra Ecclesiam, non possunt illud valide offerre.

168. Dices, si Catechumenus stipem daret Sacerdoti, ut Missam celebraret, vel alias cooperaretur Sacrificio, videtur, quod aliquo modo offerret. Respondetur, offerret affective, atque ideo si esset in gratia, mereretur per illud bonum opus, sicut per alia pia opera; non tamen offerret effective, nec haberet fructum satisfactionis ex opere operato; quia illud signum non est institutum pro ipso in ratione Sacrificij; atque ideo, prout ab ipso, non significaretur ut Sacrificium: posset tamen utiliter dare stipem Sacerdoti, ut Sacerdos applicaret Missam ad impetrandum pro ipso, ut postea dicemus.

169. Dices iterum: Oblatio Sacrificij pertinet in omni lege ad cultum Dei; atque ideo omnes, qui pie volunt Deum, debent, vel possunt, vel per se, vel per alios offerre illud, & exercere hunc actum cultus, & religionis erga Deum. Cum ergo de facto non possit licite offerri aliud Sacrificium, abrogatis iam omnibus, quibus hoc unicum Sacrificium successit; consequens est, ut possint saltem hoc Sacrificium offerre Catechumeni ad hoc, ut possint debitorum religionis cultum exercere. Respondetur, sicut abrogata sunt omnia alia sacrificia: sic etiam abrogatae sunt omnes aliae leges, & praecipua, est Religio Christiana, qua omnes profiteri, & ingredi debet Baptismus, & in qua satisfacere possunt debitorum offerendi verum Sacrificium; licet extra Ecclesiam non possint illud offerre.

170. Obijciunt secundo, quia hoc Sacrificium est Sacrificium laudis, & gratiarum actionis, offertur, pro Catechumenis, scilicet pro Sanctis, qui absque reali baptismo gloriam aeternam adepti sunt per martyrium, ut pro S. Emerentiana, & aliis similibus;

V u 2 item

Fructus sacrificij actionis ex opere operato non communicatur his personis. Ratio est, quia baptizatus est ianua ad Sacramenta.

167. Obijciunt primo.

Respondetur:

168. Instantia.

Diluitur:

169. Instabit.

Respondetur:

170. Obijciunt secundo.

item pro patribus antiquis, ut constat ex Liturgia S. Chrysostomi, in qua dicitur: *Offerimus tibi rationalem hunc cultum pro in fide requiescentibus maioribus Patribus, Patriarchis, Prophetis, &c.* ergo etiam prout est propitiatorium poterit offerri pro fidelibus non baptizatis. Respondetur negando consequentiam. Ratio discriminis est, quia in primo casu nullus fructus Sacrificij applicatur immediate illis Sanctis, sed nos, qui offerimus, gratias agimus nostro nomine Deo pro beneficiis collatis in illos, ex quo indirecte redundat gloria, & honor ipsis: in secundo autem casu fructus satisfactionis deberet immediate ipsi applicari, non nobis.

Respondet.

171.

Obiicitur ter-

sio.

Respondet.

172.

Quæstio.

Satisfit.

Obiicitur tertio Innocentius tertius in c. *Apostolica*, de Presbytero non baptizato, ubi dicit, pro illo, qui putans, se esse baptizatum, absque Baptismo obiit, debere hostias, & preces offerri. Respondetur, potuisse illa sacrificia prodesse illi animæ saltem, ut impetratoria, ut statim videbimus.

Petres, cur magis possit communicari fructus satisfactionis ex hoc Sacrificio defuncto baptizato, quā catechumeno: neuter enim est iam ovis, aut subditus Ecclesiæ, quæ applicat hoc Sacrificium. Sicut ergo Prælati, qui non possunt pascere nisi oves; adhuc communicant fructum Sacrificij defuncto baptizato, cur non poterit illum communicare catechumeno, licet non fuerit subditus Ecclesiæ. Respondetur, applicationem huius Sacrificij non esse proprie, & in rigore actionem pascendi: alioquin non posset fieri, nisi à Prælato, vel Pastore illius, cui applicatur, sed est quasi pascere minus proprie. Cæterum hic actus potest magis exerceri circa baptizatum defunctum quam circa non baptizatum: quia applicare fructum defuncto, est applicare partem satisfactionis, quæ provenit Christo prout offerretur, seu offerre nomine Christi pro tali defuncto: Christus autem æque potest offerre pro defuncto, ac pro vivo. Quare licet Pontifex non possit defunctis dare Indulgentias, sicut vivis, sed solum indirecte & per modum suffragij, ut videbimus in tract. de Pœnitentiâ; quia Pontifex non est Superior defunctorum, sed vivorum: hoc tamen Sacrificium immediate, & directe applicatur pro defuncto, sicut pro vivo; quia in eo Christus, qui offert, æque potest applicare suam satisfactionem utrique: Sacerdos vero minister solum determinat oblationem Christi isti offerenti principalis ad hunc, vel ad illum. Cæterum, licet Christus æque posset offerre pro defuncto non baptizato, & applicare illi suam satisfactionem; noluit tamen: quia sicut catechumeni non sunt membra Christi visibilibus, & exterioribus, sed interioribus: sic Christus infuit, & communicat illis effectus interiores, illos autem effectus, qui exterioribus, & per visibilia signa conferuntur, quale est hoc Sacrificium, confert illis, qui etiam exterioribus, & visibilibus sunt eius membra; quibus etiam visibilis influxus conuenit.

An possit hoc Sacrificium offerri pro non baptizatis, ad impetrandum.

173.

Præcipua diffi-

cultas.

Sententia ve-

ra multiplici-

ter probari

potest.

Primo ex usu

Ecclesiæ.

Vaquez

Respondet

Vaquez.

Præcipua difficultas est, an hoc Sacrificium, quoad vim impetrationis, quam habet nomine Christi, possit pro defuncto, vel etiam vivente non baptizato offerri. In quo affirmandum censéo contra P. Vasq. supra citatum; quod multipliciter probari potest. Primo, ex usu Ecclesiæ, quæ consuevit in Missa pro Catechumenis orare, imo & pro Regibus, & Principibus Ethnicis, ut constat ex multis locis, quæ affert idem Vasq. c. 2. & 3. ad quæ omnia uno verbo respondet, posse quidem in Missa pro non baptizatis orari, non tamen posse Missa pro eis offerri. Ecclesiæ itaque aliquando pro eis in Missa orat,

sicut & pro infidelibus: non tamen pro eis Sacrificium offert.

Contra hanc tamen responsionem primo argui potest, quia Ecclesiæ fere nunquam explicat in actu signato, se offerre pro impetranda hac, vel illa re, sed solum orat pro illa re, dum sacrificium celebrat, & hoc ipsum est in actu exercito offerre ad illam impetrandam. Secundo pro catechumenis Ecclesiæ non solum orat, sed offert explicite, ut constat ex libro, qui inscribitur *Ordo Romanus*, in c. cunctis, ubi incipit ordo, vel denunciatio servitij ad electos, &c. ubi in Missa, dum Catechumeni præparantur ad futurum Baptisma in oratione infra Canonem sic habetur: *Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quesumus Domine, ut placatus accipias, quam tibi offerimus pro famulis, & famulabus tuis, quos ad æternam vitam, & beatum gratia donum eligere, atque vocare dignatus es.*

Ad hunc locum P. Vasq. n. 19. & sequentibus multas adducit solutiones. Primo dicit, non potuisse Ecclesiæ intendere pro iis offerre, quos paulo ante voce Diaconi ab Ecclesiâ eiecerat: cur enim nollet presentes esse, pro quibus Sacrificium offerretur? Ad hoc tamen nos facile respondemus, non decere, quod adfuit Sacrificio iis qui illud cum Sacerdote offerre non possunt. Nam populus presens facit unum cum Sacerdote, & per illum offert idem Sacrificium; iis autem qui non sunt baptizati, offerre non possunt, licet pro ipsis possit offerri inde non permittuntur adesse Sacrificio.

Sed quid tædem responder ad verba adeo expressa, dicit, Catechumenos illos fuisse infantes, qui per alios offerebantur. Offert ergo Ecclesiæ tunc directe pro illis, qui infantes adducebant, & hinc indirecte potuisse etiam bonum aliquid in ipsos parvulos redûdere. Alioquin quid poterat pro parvulis petere, qui capaces non erant fructus Sacrificij, quoad satisfactionem, neque etiam quoad illuminationem, vel in inspirationem internam, quæ virtute illius Sacrificij daretur.

Hæc tamen responsio aperit reiecitur ex verbis illius orationis: nam statim post verba supraposita recitabantur nomina electorum ad baptismum, & statim prosequeretur Sacerdos: *Hos Domine, fente Baptismatis innovandos Spiritui tui munere ad Sacramentorum tuorum plenitudinem poscimus preparari iubeas, diesque nostros in tua pace disponas, &c.* ergo in præcedentibus verbis non de parentibus, sed de ipsis parvulis sermo erat; quibus licet nec illuminationes, nec satisfactio dari deberet; poterat tamen protectio, & susceptio Baptismi per purgationem & exclusio diaboli quam tot exorcismis, & orationibus Ecclesiæ ante Baptismum procurat. Quem sensum videtur exprimere Oratio, quæ est post Communionem, his verbis, *Adesto Domine quesumus, nostræ redemptionis effectibus, ut, quos Sacramenti æternitatis insinuas, eisdem protegas dignanter optandos; ubi per Sacrificium quo redemptionis effectus confertur, petitur protectio baptizandis.*

Reiecitur deinde eadem responsio ex aliis verbis eiusdem Officij, nam in alia oratione Secreta patet inferius sic oratur: *Remedij sempiterni munera, Domine, lætantes offerimus suppliciter exorantes; ut eodem nos & digne venerari, & pro saluandis congruenter exhibere perficias. Vides, pro baptizandis etiam offerri munera, & Sacrificium, nec aliis verbis clarioribus, aut magis directis offert utquam Ecclesiæ pro baptizatis. Unde idem Vasq. n. 11. aliter dicit posse responderi, Ecclesiæ in illis orationibus sequutam fuisse in praxi sententiam illam prohibentem, quod possit offerri hoc Sacrificium pro non baptizatis.*

baptizatis, quam tamen solutionem ipse nec approbat, nec reprobat. Mihi tamen satis est; Ecclesiam Romanam eum ritum offendit servasse, ut credam, nihil falsitatis in eo contineri. Vnde enim potuit Concilium Tridentinum colligere, Canonem Missæ nullum errorem continere, nisi quia à Pontificibus institutus est, prout id probat *sess. 2. c. 4.* Adde, hanc videri fuisse mentem etiam Ecclesiæ Græcæ, ut colligi potest ex antiquissimis Liturgiis, in quibus impetratio extenditur ad Christianos, & orbem vniuersum. Sic etiam in Canone nostro offerimus pro omnibus in Christo quiescentibus, & in oblatione calicis, pro nostra, & totius mundi salute; & Innocentius I. in dicto cap. *Apostolicam*, de presbytero non baptizato; vult hostias, & preces offerri pro non baptizato. Et Ambrosius in Orat. de obitu Valentiniani Imperatoris Catechumeni, hortatur, vt pro eius anima sacrificia offerantur. Quæ verba Innocentij & Ambrosij sine violentia intelligi nō possunt de elemosynis solum, & aliis operibus, quæ late, & improprie sacrificia appellantur, vt explicat Vasquez n. 24 Nam Ambrosius loquitur de sacrificio sacramentali. *Dare, inquit, manibus sancta mysteria: dare sacramenta celestia animam piam nostris oblationibus prosequamur.* Item Innocentius I. I. expresse loquitur de hoc sacrificio: nam postquam auctoritate Augustini, & Ambrosij probauit, abique Baptismo potuisse illum saluari, sic concludit: *Sopitis igitur questionibus Doctorum, Patrum sententias teneat, & in Ecclesia tua iuges preces, hostiasque Deo offerri iubeas pro Presbytero memorato.* Non poterat clarius Missæ sacrificium præcipi, quam præcipiendo, vt in Ecclesia hostias offerrent pro illo.

Neque etiam locum habet alia responsio, quam indicat esse probabilem Vasquez ibidem, quod scilicet propter dubium, quod erat de Baptismo illius, offerri posset Missa pro illo: nam ex contextu constat, nullum fuisse tale dubium, sed compertum omnino fuisse, quod obierit omnino absque Baptismo: nec Innocentius eam rationem affert suæ decisionis, sed doctrinā Patrū doceri, posse haberi salutē absque Baptismo in re suscepto. Hoc ipsū constat ex Tertulliano, lib. ab Scapula c. 2. vbi dicit: *Itaque sacrificamus pro salute Imperatoris, sed Deo nostro, & ipsi.* Et Chrysostomus hom. 77. in Ioan. versus finem: *Ideo, inquit, inuicem salutamus, ut multi vnum efficiamus, & communes pro non initiatis preces effundamus.* Quo etiam modo loquitur in Epist. 1. ad Timoth. c. 2. hom. 8. & hom. 26 & Prosper lib. de vocatione Gentium. 12. alias 4. & alij plures; quæ verba non sine violentia explicat Vasquez de nuda oratione, non de oblatione sacrificij: nam Tertullianus, vt vidimus, de actione ipsa sacrificandi loquitur. Nec obstat, quod Tertullianus addit: *Sed quomodo præcepit Deus, pura prece.* Hoc enim dicit, non ad excludendum verum sacrificium, vt notauit Pamelius ibi, sed ad excludendum sacrificium cruentum, quale apud Gentiles erat, vt constat ex verbis sequentibus: *Non enim eget Deus conditiō vniuersitatis odoris aut sanguinis alicuius: hac enim demoniorum pabula sunt.* Nec nouum est, hoc sacrificium preces appellare, eo quod verbis consecrationis fiat, non iugulatione, aut mactatione reali, vt in superioribus vidimus.

Ratio denique manifesta hoc ipsum ostendit, quia hoc sacrificium, vt impetratorium offerri potest pro quacunque re à Deo iuste obtinenda, atque adeo non solum pro baptizatis, sed etiam pro rebus inanimatis, & pro expertibus rationis, vt pro pluvia, pro fructibus, pro pecoribus, vt constat ex vsu Ecclesiæ, & definitione Trid. *sess. 22. can. 3.* vbi dicitur, offerri debere pro vniuersis & defunctis, pro peccatis pauperum, satisfactionibus, & aliis necessitatibus. Mirum ergo

P. Ioan. de Lugo de Sacramentis.

esset, quod posset offerri ad impetrandum sanitatē boui, aut equo, non tamen ad impetrandam salutem spiritualem filio, vel amico infideli. Ratio autem à priori, qua simul dissoluntur argumenta, contraria, hæc est, quia impetratio non respicit immediate personam, cui confertur beneficium, sed illam, quæ postulat: vnde qui petit sanitatē equi, nō dicitur offerre pro equo, sed pro se, vt impetret sibi immediate illud beneficium. Cum ergo non sit minus beneficium offerentis salus spiritualis filij, vel amici, quam sanitas equi, poterit etiam offerre ad illam impetrandam. Quamuis ergo immediate nō posset offerri pro non baptizatis, quia ipsi capaces nō sunt fructus huius sacrificij; poterit offerri pro baptizato, qui postulat tamquā beneficium proprium illud quod non baptizato confertur.

Hinc iam facile dissoluntur, quæ pro sua sententia late cogerit P. Vasquez. Primo ergo affert verba Conc. Brachar. 1. c. 35 quibus dicitur: *Piacuit, vt catechumenis sine redemptione Baptismi defunctis simili modo, neque oblationis sancta commemoratio, neque psallendi impendatur officium.* Sed mirum est, quod hoc testimonio quasi irrefragabili vtiatur, quod quidem non solum prohibet oblationem sacrificij, sed etiam Psalmodiam, & alias preces publicas Ecclesiæ; cum tamen P. Vasquez etiam intra ipsam Missam dicat, potuisse pro Catechumenis orari, dū oblatio non fieret pro ipsis. Omnes ergo respondere debemus, illam prohibitionē non fieri propter incapacitatem ad participandum fructum illarum orationum, aut sacrificij, sed propter alias rationes, sicut & præcedenti capite prohibetur, ne etiam offeratur oblatio, vel fiat psalmodia pro iis, qui propter sua delicta morte puniuntur, qui tamen capaces sunt proculdubio vtriusque fructus. Cum ergo statim dicat, *simili modo*, pro Catechumenis non esse offerendum, aut psallendum; intelligi debet in eodem sensu, scilicet vt alij diligentius, & ferius curent Baptismum suscipere, nec se exponant periculo moriendi absque Baptismo. Sicut & ipse Vasquez fatetur n. 28. olim vsum fuisse orandi pro infidelibus, & hæreticis publice in Missa, postea vero id non licere, nisi in die Parasceues propter Ecclesiæ prohibitionem; potuit ergo illa prohibitio fieri ante Conc. Brachar. quod celebratum fuit circa annum 626. & ideo reprehendi ibi, qui contra Ecclesiæ prohibitionem orabant vel offerebant publice pro Catechumenis.

Secundo affert Chrysostomus in Epist. ad Philip. serm. 3. in exhortatione Morali, vbi postquam dixit, orandum esse in Ecclesia pro defunctis, dum sacrificium propositum est, addit: *Verum istud quidem de illis dicimus, qui in fide abscesserunt.* Catechumenes vero neque illo solatio dignamur, sed omni huiusmodi destituti sunt auxilio, vno quodam dempto. Quoniam illos pauperibus illorum nomine dare licet, unde illis nonnihil refrigerij accedit Respondetur, ex his verbis solum probari, quod tunc in ea Ecclesia non orabatur publice in Missa pro Catechumenis defunctis, licet pro illis publice elemosynæ fieri possint: quia licet paulo superius eos videatur Chrysostomus numerare cū infidelibus, dū dicit, *Deserto infideles, deserto eos, qui nihil ab infidelibus differunt, qui sine illustratione hinc obeunt sine signaculo: isti reuera digni sunt plantibus, digni lamentationibus; quippe qui extra regias celestes cū iudicio obnoxij sunt, & condemnati.* Hæc tamen per quādam exaggerationem, & ad incutendum terrorem dicta videntur: nam post pauca rigorem mitigans dicit: *Desicamus istos, inbeamus eos pro viribus, procuremus eis aliquid auxilij, modici quidem; attamen inuenimus eos.* Vbi iam ostendit, aliquam posse esse spem de aliquibus eorum, & ideo posse, & debere iuuari, modo tamen debito, vt postea declarat

Vu 3 in

Ratio à priori
qua dissol-
untur argu-
menta

180.

Facile hinc
dissoluitur
qua pro se
congerit Vas-
quez.
Concilium
Brachar.

181

Chrysost.

Explicatus
locus Chry-
sostom.

in verbis supra adductis. Ad summum ergo Chrysostomus voluit. pro Catechumenis orationes publicas in Ecclesia non fieri; quia, ut dicit Sixtus Senensis lib. 6. Biblioth. sacræ, Annotat. 331. tunc temporis prohibebatur ad coercendam eorum negligentiam in recipiendo Baptismo.

182.
August.
Ad locum Augustini quem offert, respondetur.

Terrio affert Augustinum lib. 1. de Anima, & eius origine, c. 9. tom. 7. ubi referens errorem cuiusdam dicentis, animas infantium non baptizatorum debere Sacrificij oblatione iuari, ut æternam vitam assequantur, subdit hæc verba: Ecce aliud, unde nunquam exiturus est, nisi cum dixisset ponit. Qui enim offerat corpus Christi, nisi pro eis, qui membra sunt Christi? Ad hoc P. Suar. cum aliis respondet, ibi Augustinum loqui de defunctis, quibus per mortem prodesse non potest sacrificium illud, si non fuerint baptizati, quia iam sunt extra statum salutis. Sed contra urget Valq. n. 14. primo, quod August. ad probandam conclusionem particularem de paruulis defunctis assumit propositionem magis vniuersalem, quod scilicet non possit offerri sacrificium Christi, nisi pro membris Christi; alioquin probaret id per idem. Secundo, quod idem August. c. 11. de omnibus non baptizatis in vniuersum id negat his verbis: Sed etiam si hoc isti concedatur, quod salua fide Catholicæ, & Ecclesiasticæ regulæ, nulla ratione conceditur, ut pro non baptizatis cuiuslibet ætatis hominibus offeratur Sacrificium corporis, & sanguinis Christi, tamquam per huiusmodi pietatem suorum ad regnum celorum quo perueniant, adiuuentur. Ecce, pro nullo non baptizato offerri posse aperte docet.

183.
Neque est contra nos Augustinus.

Adhuc tamen August. non est contra nos: ipse enim in utroque loco agit solum de effectu expiationis, & purgationis à peccato ex opere operato, & immediato, quem, ut diximus, non possunt ab hoc Sacrificio participare, qui baptizati non sunt. Nam ille contra quem August. ibi agit, non negabat in paruulis peccatum originale, ut Pelagiani, ut constat ex fine illius capituli noni. sed dicebat, posse sacrificiis ab eo purgari post mortem. Contra quem recte August. docet, non posse ad eum effectum illi prodesse, cum non sint membra Christi per Baptismum. Et in eodem sensu eandem doctrinam extendit ibi, & c. 11. ad adultos non baptizatos, scilicet ut à peccato purgentur, & ingrediantur celorum regnum, prout significant verba illa tamquam per huiusmodi pietatem suorum, ad regnum celorum quo perueniant, adiuuentur, quod verissimum est, nam effectus ille immediatus non provenit alicui absque Baptismo. De impetratione autem, qua illis adhuc in hac vita existentibus aliquid possumus impetrare, nihil dixit. Adde, hunc effectum impetrationis magis dari petenti, quam illi, cui postulamus, ut dixi, atque adeo sacrificium tunc non tam offerri immediate pro illo, quam pro ipso petente, cui immediate, & directe fructus impetrationis concedi debet.

183.
Agnis dei ratione.

Respondetur facile ex dictis.

Ratione denique arguit n. 17. quia hoc sacramentum in ratione sacramenti non prodest, nisi baptizatis; ergo neque in ratione sacrificij. Addi potest, quia neque in ratione sacrificij prodest non baptizatis ad effectum satisfactionis, ergo neque quoad effectum impetrationis. Respondetur facile ex dictis, negando utraq; consequentiam; ratio est, quia effectus sacramenti, vel etiam effectus sacrificij, quoad satisfactionem, sunt effectus immediati, qui non possunt dari, nisi subiecto capaci per baptismum, at vero impetratio, ut diximus, immediate confertur offerenti, seu postulanti, qui cum sit baptizatus, est capax, indirecte vero, & per reseruationem redōdat illud cōmōdū in bonū alterius non baptizati, sicut posset redū-

dare in bonum animalis bruti; quare non debet attendi ad eius capacitatem, vel incapacitatem.

An possit offerri pro excommunicatis.

Secundo dubitari potest de excommunicatione, & præcisi ab Ecclesia, an sint capaces fructus huius sacrificij, & an possit pro eis offerri; quod pertinet magis ad materiam de Excommunicatione, ubi late id tractat ultra alios P. Suar. tom. 5. disp. 9. sect. 1. & alius sequentibus. Breuiter dicendum est, Ecclesiam in communicatione maiori, priuata communibus suffragiis, non priuatis, quibus vnus priuatus suis satisfactionem potest offerre pro excommunicato, cui proderit, si sit in statu gratiæ; potest item pro eo, rare priuata oratione. Suffragia ergo communia sunt orationes, quæ offeruntur nomine Ecclesiæ, Indulgentiæ, & sacrificium, quod etiā nomine Ecclesiæ offertur. Oportet ergo distinguere in Sacerdote id, quod ipse suo nomine facit, orat, vel offert, ab eo quod facit, orat, vel offert nomine Christi, vel Ecclesiæ, nam nomine proprio potest valide & licite orare pro excommunicato, etiā in Missa, dum sola mēte id faciat, & non per orationes, quæ Ecclesiæ nomine dicuntur; potest etiam nomine suo priuatum offerre illud sacrificiū pro excommunicato, sicut potest alias priuatas orationes offerre pro illo, non tamen potest nomine Ecclesiæ vel ut minister Christi, cum hoc tamen diuini, quod si velit nomine Ecclesiæ offerre, illicite, & iudicialiter, id faciat, quia Ecclesia non habet intentionem offerendi pro excommunicato, sed potius contrariam: si vero offerat ut minister Christi, & eius nomine, illicite quidem id faciat & contra Ecclesiæ prohibitionem, sed tamen valide; quia quoad illam actionem non dependet ab Ecclesia, sicut nec ad valide consecrandum, aut vngendum infirmum. Potest etiam in Memento secreto orare pro excommunicato dum nomine priuato id faciat, quidquid aliqui dubitauerint.

Difficultas est, an possit licite Sacerdos orare nomine Ecclesiæ, vel offerre ut minister Christi pro excommunicato non vitando, seu qui nec sit notorius perversus clericus, nec nominatim denunciatus. Negant multi, Suar. de tom. 5. disp. 9. sect. 1. n. 17. Valq. tract. de excommunicat. dub. 2. n. 3. & supponere videtur Thom. Sanchez lib. 7. de Matrim. disp. 9. n. 13. & alij multi, quia Concilium Constantiense solum concessit communicationem cum aliis excommunicatis; orare autem, vel offerre pro aliquo non est communicare cum illo; nam absque vlla communicatione possit ego apud Prælātū intercedere pro excommunicato denunciato. Deinde, quia Concilium non intendit fauere in aliquo ipsius excommunicatis, ergo non intendit communicare illis suffragia Ecclesiæ; imo addunt aliqui nec potuisse id fieri, nisi ablata excommunicatione, cuius substantia est, excludere à participatione horum suffragiorum.

Cæterum contraria sententia semper vili mihi est satis probabilis, quam docent Navar. in Man. c. 27. n. 36. Henriq. lib. 13. cap. 1. §. 2. Sæ verbo Excommunicatio n. 36. Vgolinius de Censuris tabula 2. c. 19. §. 2. ad finem. Graffius 10. lib. 4. c. 2. num. 10. qui citant Ioannem Bapt. Antonium Cateches. Neapolit. lib. 5. c. 14. vel 15. n. 7. Coninck. disput. 14. de Excommunicat. dub. 6. n. 40. Fauer Avila in Compens. de Navarri verbo Hæreticus, & de Censuris 2. p. 6. disput. 9. dub. 3. & 6. & Conarui. in c. Alim. mact. p. 1. §. 4.

Probant aliqui quia viri pii sæpe offerunt sacrificiū pro prouinciis hæresi infectis. Hoc tamē parum probat.

probat, quia illi tunc directè non orant, vel offerunt pro hæreticis sed pro conseruatione, & propagatione fidei in illis prouincis: non est autem dubium, quod possimus indirectè offerre etiam pro paganis, & excommunicatis vitandis, quatenus eorum bonum resultat in Ecclesiæ dilationem.

Adhuc tamen probati potest, quia per concessionem illam Concilij Constantiensis possimus excommunicatum occultum sepelire in loco sacro, ut concedit Suarez *disp. 12. de Censuris sect. 4. n. 5.* & alij communiter: non potest autem Ecclesiastico modo sepeliri, quin preces, & orationes pro eo offerantur: ergo concessa communicatione in sepultura, concessa intelligitur facultas offerendi pro ipso Ecclesiastica suffragia.

Secundo, quia non est dubium, quod possit eiusmodi excommunicatus non vitandus admitti cum alijs quando Missa offeratur: tunc autem Sacerdos orat pro omnibus circumstantibus, tum in *Memoria*, in illis verbis, & *omnium circumstantium*, pro quibus sibi offerimus hoc sacrificium, &c. tum in alijs Missæ orationibus. Tertio non est etiam dubium, quod possimus cum eiusmodi excommunicato non vitando recitare, vel cantare etiam in choro Officium Diuinum: tunc autem nomine Ecclesiæ oramus pro illo, dum dicimus: *Misereatur tui omnipotens Deus*, &c. Similiter quando Sacerdos ei communionem daret, oraret dicens: *Corpus Domini nostri Iesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam*, &c. Item si ad cantandum Euangelium admitteretur, orat etiam Sacerdos pro eo, dum dicit: *Domine sit in corde tuo, & in labijs tuis*, &c. Cum ergo illa omnia permissa nobis sint in Concilio Constantiensi, consequens est, ut & permissa sit oratio pro illo, sine qua illa omnia non fiunt. Depique eo ipso, quod permissum sit orare cum illo, videtur: permitti orare pro illo, nam per orationem communem oramus communiter pro illis, qui simul orant. Sic enim qui simul recitant Litánias, v. g. non dicunt singuli, *Ora pro me*, sed *Ora pro nobis*, *Libera nos Domine*; Te rogamus audi nos: in quibus verbis sicut coniungimus orationem, sic etiam petimus, quod omnes audiamur, & impetremus; ergo singuli orant pro socijs simul orantibus; ergo non potuit permitti communicatio in oratione, quin concederetur orare etiam pro illis.

Ratio denique à priori, qua simul soluitur fundamentum contrarium, desumitur ex generalitate verborum, quibus Concilium Constantiense permittit communicare cum eiusmodi excommunicatis in quibuscumque Diuinis, vel extra, & eos non vitare. Nam licet, strictè loquendo, orare pro aliquo, vel offerre pro illo, non sit loqui cum illo, est tamen communicare cum illo saltem in significatione latiori sed vere Ecclesiastica. Sic enim loquitur Innocentius tertius in cap. *A nobis* 38 de sententia Excommunicationis, ubi proposita sibi questione, an excommunicatus, cum penitentia indicis, sed, absque absolutione mortuus habendus sit pro absoluto, & pro eo offerenda sint suffragia? respondet Pontifex, debere illum post mortem rite absolui à Censura, & tunc offerenda pro ipso suffragia. Nec obstat, inquit, quod legitur: *Non communicetur mortuus: non est communicatum* & uiuus; cum eius communicatum non fuerit, communicandum tamen illi fuisse, &c. In quibus verbis aperte supponit, illam oblationem pro mortuo, & orationem publicam esse quoddam genus communicationis: alioquin quorundam contra licentiam offerendi suffragia ob-

liceret, non licere communicare mortuis, quibus uiuis communicare non licebat? Cui obiectioni non respondit, negando, illam esse communicationem, sed dicendo, quod licita erat, quia communicandum illis fuisset, si uiuissent. Adde sepulturam in rigore loquendo, & strictè, non videri esse communicationem cum excommunicato; nam contrètare cadauer non est communicare cum illo, nec est prohibendum; & tamen quia illa actio sepeliendi in loco sacro videtur significare unionem aliquid cum illo; cuius cadauer admittimus ad communem sepulchrum; Innocentius tertius in cap. *Sacris*, 12 de sepulturis, dicit, debere negari Ecclesiasticam sepulturam excommunicato non absoluto, ut quibus non communicauimus uiuis, non communicemus defunctis; ergo nomine communicationis, quam Concilium Constantiense permittit cum toleratis, possimus intelligere oblationem etiam suffragiorum, quæ non minus significat unionem nostram cum illis, quam sepultura, licet neutra sit stricta communicatio. Per quod patet ad fundamentam contrariæ sententiæ. Quod verbò Concilium non intenderit fauere ipsis excommunicatis, parum refert, quia possunt tamen indirectè iuari ex fauore nobis præstito, ut possimus absque scrupulo cum eis communicare, nec teneamur in sacris, vel profanis eos vitare; quod nobis directè Concilium indulsit.

An offeratur pro solis viatoribus, & iustis.

Tertio dubitari potest, an hoc sacrificium offerri possit pro solis viatoribus. In quo certum est, offerri posse pro iis, qui sunt in Purgatorio, quibus prodest ut satisfactorium, & impetratorium: certum etiam est, non prodesse iis, qui sunt in statu damnationis æternæ; quod late probat Vasquez *disp. 227. cap. 5.* Pro beatis autem non dicitur offerri, nisi improprie, ut explicui latius *disp. 29. de Incarnatione*, ubi dixi, posse quidè offerri in gratiarum actionem pro beneficijs in sanctos collatis; posse etiam offerri ad impetrandam gloriam, & venerationem alicuius sancti in terra: hoc tamen non sufficere, ut dicamus; offerri Missam pro tali sancto; quia hoc videtur significare imperfectionem, & indigentiam in illo, pro quo offertur, & indiget mediatore, ut impetret à Deo liberari ab aliquo periculo; aut malo, quod timet. Quando ergo apud aliquos antiquos reperitur ille modus loquendi, quod offerimus pro sanctis; explicandus est in sensu minus proprio; quod vel offerimus loco illorum, hoc est ad reddendas gratias pro beneficijs à Deo in eos collatis, quas gratias ipsi libèter agerent, vel quod offerimus, ut redundet in eorundem honorem; quem sensu significant illa verba Missæ, *ut illis proficiat ad honorem*; nobis autem ad salutem, vel denique, quod illos inuocamus in oblatione sacrificij, ut ipsi pro nobis intercedant; quem etiam sensum significat Ecclesiastica in verbis sequentibus: *Et illi pro nobis intercedere dignentur in celis, quorum memoriam agimus in terris*; & eundem sensum exprimit Concilium Tridentinum, sess. 22. c. 3.

Vnde obiter aduerte, in rigore loquendo, eum, qui offert in gratiarum actionem pro beneficijs in se, vel in alium à Deo collatis, non dici ex eo capite proprie offerre pro illo, in quem beneficia collata sunt, quia offerre pro aliquo, est offerre in fauorem, & commodum illius: gratiarum autè actio non tendit ex se in commodum agentis gratias, sed benefactio-

191.

192.

Certum est offerri posse pro Astensis in Purgatorio. Vasquez.

193.

Qui offert in gratiarum actionem, non offert in rigore pro illo cuius beneficijs.

ris, cui gratitudo exhibetur. Quam doctrinam bene tradidit P. Suarez in *presenti disp. 78. sect. 1. in princip.* dicens, sacrificium in hoc propter est honoris & laudis, non offerri proprie pro aliis, quia solum ordinatur ad exhibendum cultum, & gratitudinem Deo, qui respectus sunt ad solum Deum; quod idem de sacrificio laudis, seu gratiarum actionis diximus in predicto loco de *Incarnatione*. Hoc tamen impugnat P. Valq. d. *disp. 127. n. 2.* quia sicut actus bonus gratiarum actionis adhuc est meritorius, & impetratorius: sic potest offerri Deo ad satisfaciendum, vel impetrandum pro alio. Sic enim Christus obtulit pro nobis actus etiam illos, quibus Deo gratias agebat pro beneficiis ab eo acceptis: ergo potest idem sacrificium, quod Deo ad cultum, vel gratiarum actionem offertur, applicari etiam pro aliis ad impetrandum, vel satisfaciendum. Ceterum propter hoc non debuit reiici doctrina illa P. Suarez qui nunquam negavit, posse idem sacrificium, quod offertur ad honorem, & gratiarum actionem, offerri etiam ad impetrandum, vel satisfaciendum pro aliquo, nec de hoc est dubium: sed loquutus est in sensu formali, quod scilicet sub ea ratione, & secundum illam considerationem, & habitudinem, solum refertur ad Deum, quem colimus, vel laudamus pro beneficiis, atque ideo secundum eam considerationem non dicitur offerri pro aliquo, licet secundum aliam possit bene offerri pro alio; tunc autem iam consideratur, ut impetratorium vel satisfactorium.

Valq.

194.
Certum est
quod ad im-
petrationem etiam
peccatoribus
prodesse.

Suarez.
Nauarrus.

Nauarrus eo
in loco loqui-
tur de sola
impetra-
tione.

Quarto dubitatur, an possit prodesse existentibus in peccato, an solis iustis. Certum est, quoad impetrationem posse etiam peccatoribus prodesse, imò ad hoc offertur, ut Deus eorum misereatur, eosque convertat. Quoad satisfactionem vero pro debito pœnæ, quam affert ex opere operato, non prodest nisi iis, qui sunt in statu gratiæ. In quo omnes etiam conveniunt: nam licet aliqui, cum quibus sentit Nauarrus, dixerint, posse in statu peccati aliquem satisfacere in statu peccati mortalis pro pœna debita ex venialibus iam prius remissis quoad culpam & ideo P. Suarez *disp. 79. sect. 10.* tribuat Nauarro quod idem sentit de effectu remissionis pœnæ virtute huius Sacrificij c. 19. de *Orat. n. 73.* Ceterum in eo loco Nauarrus loquitur de impetratione sola non de effectu satisfactionis immediatæ, quam affert ex opere operato, de hac enim præmiserat, non prodesse eis, qui non sunt incorporati Ecclesiæ per fidem, & charitatem, nec posse applicari ei, quem non credimus esse in gratia. Subdit tamen, eum, qui est in mortali, participare fructum orationum, & eorum valorem posse ei applicari, quoad effectum satisfactorium, ut possit ei tempore, quo liber erit à peccato, imò & quando ei obnoxius est, secundum opinionem, quam contra S. Thomam ipse Nauarrus cum aliis tenuit in c. 1. in principio n. 45. & seq. de *Pœnitentia, dist. 6.* Hæc Nauarrus ibi, in quibus solum loquitur de fructu orationis, & eius valore ad satisfactionem pro pœna; qui propter oritur ab oratione, semper debet esse per modum impetrationis; ut notavit bene P. Valquez *disp. 231. c. 7. n. 43.*

Cur requiritur
status gratiæ ad illi
effectum sa-
tisfactionis.

Ratio autem, quare requiratur status gratiæ ad illum effectum satisfactionis, pendet ex doctrina generali: quod scilicet, durante statu peccati, nulla pœna remittatur, siue ex opere operantis, siue ex opere operato, quæ doctrina spectat ad tractatum de Pœnitentia: quare sequenti tomo uniuersaliter probanda erit.

193.

Hinc tamen oritur quintum dubium, an hic ef-

fectus satisfactionis, qui debet pronenire ex Sacramento, & impeditur, cōferatur postea, quando auferretur peccati obex. Nauarrus enim c. 19. n. 79. affirmavit. Contrarium tamen commune est apud Theologos, Suarez dicta sect. 10. §. *Tertio inquiri potest.* Valquez dicto c. 7. n. §. 1. & alios; quod videtur omnino verum; cum quia hoc sacramentum ut sacramentum non confert suum effectum postea ablato obice, ut diximus *disp. 9. de Sacram. in genere, sect. 6.* quia cum ex institutione sua sit iterabile etiam intra eandem diem (seclusa Ecclesiæ prohibitione) non erat, cur causeret postea suum effectum; quæ ratio militat eodem modo in Sacrificio, cum etiam hoc sacrificium ex sua institutione reiterari possit intra eandem diem (seclusa Ecclesiæ prohibitione) quare non est fundamentum illius effectus postea causandi; cum etiam, quia si queretur, Sacerdotem per totam vitam in statu peccati sacrilege celebrantem, & offerentem pro se, si postea in articulo mortis cum attritione remissa confiteatur, acquirere totum fructum satisfactionis ex omnibus Missis sacrilege oblatis atque adeo liberum ab omni reatu pœnæ temporalis manere; quod ex se non apparet credibile.

De dispositione illius, pro quo
offertur.

Circa hoc ipsum dubitatur sexto, an præter statum gratiæ requiratur aliqua deuotio actualis in eo pro quo offertur Sacrificium, ut possit acquirere eius fructum. Respondetur negative cum Suarez dicta sect. 10. §. *Tria vero.* Valquez dicto c. 7. numero 45. & aliis communiter: quia ille pro quo offertur non concurret actiue, sed habet se passiuus, sicut ille, pro quo aliquis ieiunat, vel offert alia pia opera: non ergo requiritur eius cooperatio, sed ipsius ignorans, & nihil agens poterit illum fructum acquirere. Ceterum Suarez, licet non exigit consensum, vel acceptationem formalem ex parte eius, pro quo offertur; videtur tamen exigere nescio quem consensum virtualem, & interpretationem, qui nulli, inquit, deest, nonnulli quæ enim cupit à pœnia liberari, & libenter hoc beneficium remissionis acceptat. Ego tamen non video, ad quid hic consensus virtualis exigatur, sed potius cōsequenter dicendum cēleo, si aliæ conditiones non desint, acquirendum esse hunc effectum, etiam si ille, pro quo offertur, positue dissentiat, & diceret, se velle retinere totum debitum pœnæ, ut habeat occasionem agendi pœnitentiam.

Probatur, quia non potest aliquis, quando baptizatur, impedire, ne Baptismus afferat remissionem pœnæ, etiam si positue nolit illud beneficium; si tamen vult rite baptizari: quod idem de martyre dicendum est, non posse per dissentium impedire remissionem totius pœnæ, quam affert martyr: ergo nec poterit quis impedire remissionem pœnæ, quam affert Sacrificium pro eo oblatum: tam enim prouenit ex mera satisfactione Christi applicata, & ex opere operato in hoc casu, quam in illis. Ratio autem est, quia ego non possum impedire, ne alius pro me offerat Sacrificium, cum oblatio non sit actio mea, sed solius offerentis: Sacrificium autem pro me oblatum affert secum illum effectum, sicut baptismus, vel martyrdom, ergo non possum impedire effectum, ad quem ego nullo modo concurro.

Confirmatur, quia non potest aliquis impedire quod

quod Sacrificium pro ipso oblatum habeat effectum imperationis in ordine, v.g. ad sanitatem, vel quid simile, nisi fortasse per accidens, reddendo se magis indignum, pro quo exaudiat Deus, & acceptet Sacrificium, ergo nec poterit impedire per merum dissensum fructum satisfactionis, qui magis necessarius oritur à Sacrificio, quam imperatio: ratio enim est vel maior, vel eadem quia licet non possum impedire, quod Deus moueatur sacrificio ad concedendum, quod petitur pro me, sic non possum impedire, quod sacrificio oblato, Deus placeatur pro me.

199. Sed dubitatur ulterius septimo, an melior dispositio illius, pro quo offertur, faciat, quod fructus Sacrificij sit maior. Et quidem an melior dispositio offerentis augeat valorem Missæ, dicemus *secl. sequenti*: nunc solum agimus de illo, pro quo offertur, de quo P. Suarez dicta *secl. 10. Nihilominus*, dicit, ex inæquali eius dispositione non augeri, vel minui fructum Sacrificij; quam sententiam sequitur etiam Coninch. *dub. 9. n. 17. 1. 172.* saltem quoad effectum remissionis pœnæ temporalis; quia hæc remissio datur per modum donationis; sicut quando vnus homo applicat alteri satisfactionem proprii ieiunij, quæ quidem non erit maior in eo, cui applicatur, pro meliori eius dispositione, sed solum attenditur ad eum, qui applicat, ex cuius intentione determinatur quantitas applicanda.

P. Valq. *disp. 2. 3. c. 7. n. 49.* dicit, requiri quidem intentionem Sacerdotis applicantis, ipsum tamen fructum determinari ex deuotione illius, cui applicatur, non ex quacunque deuotione, sed illa, quam erga hoc Sacrificium habet, vel habuit; nam ratione huius deuotionis non consideratur, vt mere recipiens, sed vt aliquo modo concurrrens, & offerens, quatenus est membrum Ecclesiæ, quæ per Sacerdotum dicitur offerre.

200. Mihi probabilius est, quod absolute crescat effectus etiam remissionis pœnæ in eo, pro quo offertur, ex meliori ipsius dispositione siue habituali, siue etiam actuali. Quæ videtur esse sententia S. Thomæ *q. 79. art. 5.* vbi de hac oblatione dicit, quod sit satisfactoria illis, pro quibus offertur, vel etiam offerentibus secundum quantitatem deuotionis, & *art. 7.* ad 2. dicit illis tamen prodest plus, vel minus, secundum modum deuotionis eorum. Nec oppositum indicauit in *4. dist. 45. quest. 1. art. 4. quest. 1. n. 1.* vbi loquitur solum de suffragiis, & satisfactione ex opere operantis, quam vnus pro alio offert.

201. Ratio præcipua desumitur ab exemplo sacramentorum, quæ quidem effectum suum conferunt maiorem, vel minorem, secundum mensuram dispositionis, & deuotionis illius, cui confertur: non apparet autem verisimilis ratio differentiat inter effectum sacramenti, & Sacrificij, cum vterque sit ex opere operato, vterque fiat per applicationem mentium, & satisfactionis Christi, quæ inæqualiter poterant applicari, &c.

202. Dicunt aliqui, differentiam esse inter gratiam, quæ est effectus sacramenti, & remissionem pœnæ, quæ est effectus Sacrificij; quia per gratiam homo perficitur intrinsece, & sit melior, remissio autem pœnæ est condonatio extrinseca, & ideo non requirit dispositionem positiuam in subiecto. Sed contra hoc est, primo, quod effectus remissionis pœnæ secundum se, licet non perficiat intrinsece subiectum, pendet tamen plerumque in sua quantitate à dispositione subiecti: nam qui maiorem gratiam, & sanctitatem habet, sicut per actum ieiunij, cæteris paribus, plus gratiæ meretur, quam alius, qui est

minus gratus: sic per idem ieiunium magis satisfaciunt: ad vtrumque enim effectum attenditur dignitas personæ merentis, & satisfaciens; & ideo opera Christi habebant infinitum valorem in ratione meriti, & in ratione satisfactionis.

Secundo, sacramentum Pœnitentiæ non solum confert maiorem effectum gratiæ sanctificantis homini melius disposito, sed etiam maiorem effectum remissionis pœnæ temporalis per satisfactionem sacramentalem, vel etiam per absolutionem; quando simul cum culpa remittitur, & commutatur pœnæ æterna in temporalem; commutatur enim in maiorem, si subiectum sit melius dispositum: ergo effectus etiam ille potest pendere à mentura dispositionis: cur ergo non pendebit, quando per Sacrificium confertur?

Hinc sumi potest ratio à priori; quia sicut sacramenta taliter applicant merita Christi ad effectum gratiæ, vt quali substituantur pro merito proprio ipsius hominis, vt sicut homo per propriam contritionem iustificatur, & accipiet plus, vel minus gratiæ secundum mensuram contritionis; sic per sacramentum, quasi per meritum proprium, accipiat gratiam iuxta mensuram propriæ deuotionis: ita similiter ad satisfactionem applicant satisfactionem Christi, quæ substituitur loco satisfactionis propriæ: quare sicut hæc causaret plus, vel minus remissionis pœnæ iuxta mensuram deuotionis, & dispositionis: sic sacramentum causet eandem effectum inæqualiter. Cum ergo Sacrificium applicet etiam satisfactionem Christi, & faciat illam nobis quasi propriam satisfactionem, debet sequi eandem mensuram & inæqualitatem in causando, quam habet propria satisfactio.

Obicit primo Suarez, quia hic effectus totus pendet ex intentione applicantis Sacerdotis; ergo tantus est, quantum vult Sacerdos, & non pendet ex dispositione alterius, cui applicatur: ille enim solum se habet, vt is, cui donatur remissio pœnæ: donatio autem mensuratur solum ex voluntate donantis. Respondeo, etiam in sacramento, Pœnitentiæ Sacerdos condonat pœnam per satisfactionem, quam imponit; & tamen condonatio illa mensuratur non solum ex intentione Sacerdotis condonantis, sed etiam ex dispositione suscipientis. Sic ergo fieri poterit in Sacrificio, in vtroque enim casu Sacerdos solum applicat causam, scilicet sacramentum vel Sacrificium, quod ex se postea operatur effectum iuxta suam institutionem. Vnde non se habet Sacerdos, sicut Papa cōcedens Indulgentiam: hic enim non solum applicat causam, sed determinat effectum, dum concedit remissionem tantæ, vel tantæ pœnæ: at vero Sacerdos non ita determinat effectum sed solum applicat causam ad totum effectum, quem ex sua institutione potest operari.

Vnde colligi etiam potest ratio differentiat inter Sacrificium, & satisfactionem propriam, quam aliquis alteri applicat: hæc enim non habet maiorem effectum pro meliori dispositione eius, cui applicatur; quia totum suum valorem accipit à dignitate, & honestate operantis, & operis; quæ cum sit finita, non potest dare maiorem, & maiorem effectum sine termino: aliunde vero ille, cui datur satisfactio, non potest influere valorem, cum nulum habeat influxum in illud opus. At vero in sacrificio valor licet propterea consideratur prouenire à Sacerdote offerente, sit finitus, & ideo hic, etiam si applicetur, alteri non possit crescere ex meliori eius dispositione, si tamen consideretur, propterea respondet Christo

203.
Respondetur
secundo.

Hinc sumitur
ratio à
priori.

204.
Obicit primo
Suarez.

Respondetur.

205.
Discrimen
inter Sacrificium
& satisfactionem
propriam.

Christo offerenti, & applicati sua merita, & satisfactiones, non habet hanc limitationem, sed potuit applicari à Christo ad maiorem, & maiorem effectum. Quia ergo noluerit communicare efficaciam infinitam, congruum tamen fuit, ut sicut in Sacramentis applicuit merita infinita ad effectum finitum, determinandum tamen iuxta dispositionem susipientis, sic in Sacrificio applicaret satisfactionem ad effectum quidem finitum, determinandum tamen iuxta dispositionem illius, cui confertur.

206. *Obicitur secundum.* Secundo obiicitur, quia Sacerdos ita potest pro sua libertate applicare effectum oblationis, ut possit illum dividere inter duos per aequales partes, & tunc singuli habebunt aequalem effectum, licet unus sit sanctior alio, & magis devotus: ergo non pendet ex dispositione susipientis, sed ex meta applicatione & distributione Sacerdotis. Respondetur, Sacerdotem dupliciter posse facere eam divisionem: primo dividendo valorem, & virtutem, ac efficaciam quasi in actu primo, & tunc dimidia pars efficaciam habebit maiorem effectum in uno, quam in alio; quia equalis efficacia potest magis operari in subiecto magis disposito: & hoc modo communiter fit illa divisio. Secundo posset Sacerdos intendere, quod de facto aequalis poenae pars remittatur utriusque; in actu secundo, & ad hoc non deberet applicare valorem Sacrificij per partes aequales, sed per aequales, vel inaequales, pro ut Deus videret congruere ad operandum effectum aequalem in utroque; Numquam ergo Sacerdos determinat immediate effectum, sed partem causae, vel efficaciam in actu primo ad causandum talem, vel talem effectum.

Hinc infero, hanc inaequalitatem effectus non debere desumi solum ex devotione, quam quisque habet erga hoc sacrificium, ut volebat P. Vasquez. Nam si aliquid probat exemplum, quo ipse vitur ex effectu sacramentorum, probat, desumendam esse ex quolibet excessu devotionis, aut sanctitatis, pro ut in sacramentis desumitur. Et quidem verba etiam illa Canonis, quae ipse affert: *Et omnium circumstantiarum, quorum tibi fides cognita est, & nota devotio*, quae indicare videntur illam inaequalitatem effectus, non loquuntur solum de devotione, erga hoc sacrificium, sed omni prorsus devotione, & fide.

208. *Ratio P. Vasquez in nō probat.* Nec ratio, qua P. Vasquez movetur, id probat ex eo, quod per illam devotionem erga hoc sacrificium videntur aliquo modo concurrere, & offerre. Alius enim est fructus, qui illi correspondet ut offerentibus cum Sacerdote; alius, qui datur eis ex oblatione pro eis applicata. Primus daretur independentem ab hac applicatione speciali. Secundus vero est contra daretur, etiam si nullo modo vellent offerre per Sacerdotem; & de hoc quaeritur, an sit inaequalis iuxta mensuram dispositionis: nam ille alius exiguus est, & communis omnibus fidelibus baptizatis. Non ergo attenditur ad inaequalitatem secundi fructus, quod ipsi offerant, sed quod pro ipsis offeratur, sub qua consideratione devotio illa specialis erga hoc sacrificium, licet faciat illos magis offerentes, ut ita dicatur tamen sola illa redder habiles, ut pro illis offeratur.

107. *Suar. Vasq. Requiritur Indulgentia a Deo in eo pro quo offeratur.* Dubitatur octavo, an requiratur in eo, pro quo offeratur, indulgentia actualis. Responderetur affirmative cum communi, Suarez dicta scilicet 10. Vasquez disputat 3. in fine, & aliis. Nam sicut Indulgentia non acquiruntur pro peccatis futuris, nec satisfactio sacramentalis tollit reatum poenae pro peccatis postea committendis; sic nec hoc sacrificium

debet solvere pro poena nondum debita: hoc enim esset dare quandam impunitatem peccandi; & solutio ex natura sua supponit debitum. Unde reprobatur consuetudo illorum, qui applicant Missas tunc pro illis, qui postea illas petunt, & elemosynam, seu stipem offerunt. Quod merito prohibendum dixit Henríquez cum aliis lib. 9. de sacrificio c. 21 §. 2. & prohiberi de facto praecipit Congregatio Concilii Tridentini in responsione missa ad Cardinalem de Guevara Archiepiscopum Hispalensem 15. Novemb. anno 1605. sub Paulo quinto in haec verba. *Omnes vero qui in eam sententiam inierunt, ut huiusmodi usus huiusmodi applicandi, qui postea eas petunt, vel in id ipsum collaturi sunt tanquam periculosus scandalus, quoque adversus verissimum Ecclesiae morem in ista regione nonnulli aliquot Theologorum opinione non ita praevidentur, necesse prosum tollatur, atque eliminetur.* Quod repositum se vidisse apud illum Cardinalem testatur Granado de Eucharistia Controvers. 6. tract. 14. disp. 7. n. 15. Aduerto tamen, licet hac indigentia requiratur ad fructum remissionis poenae participandum propter rationes allegatas, eas tamen non procedere circa fructum impetrationis: nam licet non possum ego hodie satisfacere pro peccato nondum commisso, possum tamen hodie orare pro auxilio in necessitate futura; sicut orabat David Psal. 70. *Ne proicias me in tempore senectutis meae, defecerit virtus mea, ne derelinquas me.* Similiter ergo poterimus hodiernum sacrificium offerre ad impetrandum auxilium Divinum pro necessitatibus futuris.

Qualis applicatio requiratur in Sacerdote.

Dubitatur nono de applicatione Sacerdotis requisita, ut proficiat sacrificium, pro quibus offeratur. Et in primis dubitari solet, an Deus attendat ad eius intentionem habitam, an ad debitam: hoc est, an ad illam quam vel iuxta Praelati praecceptum, vel iuxta aliam obligationem debebat habere, an vero ad illam, quam de facto habet. Non desunt enim, qui dicunt, non posse Sacerdotem valide offerre contra intentionem Praelati praecipientis, ut offerat pro alio. Scotus & Gabriel, quos affert Vasquez disp. 231. cap. 6. n. 31. qui hoc ipsum dicunt, quando Sacerdos ex iustitia tenebatur offerre pro alio. Alij id affirmant, saltem quando Religiosus offert contra praecceptum Praelati. Ita Ledesma, quem affert Vasquez ubi supra num. 32. Ledesma sententiam tenent Corduba lib. 1. q. 3. opus 6. Fraxinellus, & Gavancus, quos affert Diana 1. tract. de celebrat. Missarum, resolut. 7. qui eam sententiam probabilem existimat.

Merito tamen illam reiiciunt Theologi recentiores fere omnes; Suarez disp. 79. sect. 9. Vasquez ubi supra, & alij fere omnes. Ratio potissima est, quia in sacramentorum administratione voluntas subditi non pendet à voluntate superioris quoad valorem actionis (excepto sacramento Penitentiae, in quo requiritur essentialiter iurisdicção, cuius collatio dependet à voluntate superioris). Baptismus enim erit validus, etiam si fiat contra Praelati praecceptum, & sic de aliis sacramentis; ergo & oblatio sacrificij erit rata & valida, licet fiat illicita contra Praelati intentionem & voluntatem. Alioquin violenter Praelati, vel debiti iustitiae preuenerat, confectio est, ut qui contra illud debitu Missas alius applicat, ad nihil postea teneatur, quia quidquid ipse contra

tentauerit, sacrificium pro illis fuit acceptatum, quibus debeatur.

212. Non defuit Modernus aliquis, qui argumento contrariae sententiae conuictus dixerit receptionem ipsam sacramenti contra Praelati intentionem fore inuallidam, atque ideo si Religiosus contra voluntatem Praelati, nolentis eum ordinari, tentaret Ordinem sacrum suscipere, quantumcumque Episcopus veller conferre, & subditus veller rec pete, non recepturum tamē Characterem, nec Ordinem; quia voluntas subditi subordinatur omnino voluntati Praelati, qui potest irritare subditi consensum; sine consensu autem valido eius, qui ordinatur, sacramenti collatio inuallida est.

213. Ceterum falsitas huius doctrinae ostendit falsitatem illius sententiae, ex qua haec corollaria deducuntur. Si enim semel velis, &que subordinati voluntates subditorum in hac materia voluntati superioris, ac in aliis; inde etiam alius inferre poterit, ordinationem, aut sacramentum collatum à ministro excommunicato, praescripto, haeretico, &c. non esse validum, quia Ecclesia praescindit eos, & reddit inhabiles, quantum potest, ad omnes actiones sacras exercendas. Sicut ergo potest Ecclesia reddere voluntatem subditi inhabilem ad contrahendum, ad professionem, & alia eiusmodi, ita ut actio sequuta non sit valida; potuit reddere inhabiles illas personas ad volendum conferre, vel etiam suscipere sacramenta; atque adeo eorum collatio, vel susceptio etiam non erit valida, quod nemo concederet. In Matrimonio quidem id fieri potuit; quia qua parte contractus civilis erat, subiaceret legibus humanis, & potuit Ecclesia reddere aliquos inhabiles ad volendum talem contractum in talibus circumstantiis in Sacramento autem, qua Sacramentum est, nemo id concedere potest.

214. Ratio autem à priori huius differentiae non videtur defumenda ex eo solum, quod in Sacramentis homo non videatur tam agere, & contrahere, quam alii hominibus, quam cum Deo; quare licet in ordine ad alios homines possit dirigi, & irritari eius voluntas per Superiorem, non tamen in ordine ad Deum; hanc inquam, differentiam non videtur sufficere, quia per votum etiam homo non agit cum hominibus, sed cum Deo; & tamen valor voti dependet à voluntate Praelati, qui potest directe irritare voluntatem Religiosi subditi, ita ut non valeat votum, siue hoc sit per ius naturae, siue per ius Ecclesiae; quia hanc facultatem dedit iis Praelatis; de quo late Thom. Sanchez lib. 4. de voto. c. 24. n. 28. & sequentibus. Potuisset ergo ex hac parte subiaccere etiam voluntati Praelati voluntas subditi in ordine ad conferenda, vel recipienda Sacramenta. Vnde non videtur omnino certum id, quod Suarez in praesenti loco citato supponit non posse etiam dependere à Praelato voluntatem subditi in ordine ad applicandam aliis satisfactionem suorum operum ex opere operantis, sed hanc fore ratam, & validam, etiam contra Praelati voluntatem: Hoc inquam, non videtur ita certum, saltem loquendo de possibili: nam sicut potest Praelatus subditum nimis propensum ad vota emittenda reddere inhabilem, & irritare eius consensum, non apparet, cur subditum imprudentem, & prodigum in applicanda sua satisfactione aliis non posset coercere, & irritare antecedenter eius consensum.

Quidquid tamen de hoc sit ratio differentiae in casu nostro defumenda est ex ipsa Sacramentorum institutione: nam etiam in humanis certum est, quoties Superior aliquis supremus aliquid subdi-

to committit, quod eius nomine faciat, vel aliquid subditis concedit; non pendet subditus in usu commissionis, vel facultatis à voluntate Praelati, vel Superioris immediati. Si v.g. Generalis alicui committat, ut eius nomine visitet, inquirat, praecipiat, &c. in aliqua causa determinata; non potest Praelatus inferior impedire, vel irritare gesta per subditum quoad illam causam; quia quoad illam operatur auctoritate, & nomine Praelati supremi, per quam iam eo ipso eximitur à potestate inferioris quoad illam causam. Similiter si idem Generalis concedat subdito immediate facultatem donandi, accipiendi, vel vendendi aliquid non potest Praelatus inferior impedire valorem illius donationis, vel contractus, quia quoad illam non pendet voluntas subditi ab eius voluntate. Cum ergo Christus Princeps supremus Sacramentorum ministris sibi assumat, ut suo nomine immediate tales actiones exercent, cum etiam facultatem det omnibus accipiendi gratiam, & Characterem immediate per talia media, consequens est, ut tam offerentes, quam suscipientes, quoad valorem collationis, vel susceptionis Sacramentorum, non dependant à potestate Praelatorum inferiorum; quia ea omnia fiunt ex potestate, & voluntate Christi immediata. Quod autem dicimus de valore Sacramenti, dicendum est patiter de valore oblationis pro aliquo factae; quia quoad hoc operatur etiam Sacerdos ut minister Christi, & ex potestate ab ipso accepta.

Respondent aliqui, oblationem sacrificij non posse, quoad substantiam, pendere à voluntate Praelati; posse tamen pendere, quoad applicationem pro hoc, vel illo. Sed contra; quia utrumque sit immediate ex potestate à Christo accepta, ut constat ex forma ipsa Ordinationis, qua non solum datur Sacerdoti potestas consecrandi, sed etiam applicandi Sacrificium, illis verbis: *Accipe potestatem offerendi Sacrificium pro vivis & defunctis*; ergo quoad applicationem etiam operatur ut minister Christi, & ex commissione, ac potestate ab ipso accepta.

217. Addo, etiam si daremus, posse Praelatum inhabilem reddere subditum ad applicandum sacrificium pro alio, quam pro Petro, atque ideo non posset iam valide pro alio applicare; adhuc non posset dici, quod Sacrificium illud prodesset Petro, nisi Sacerdos positivè pro ipso offerret. Ad hoc enim retorqueri potest argumentum, quo ipsi utuntur ex aliis actionibus humanis: nam licet Ecclesia possit reddere inhabilem aliquem ad professionem emittendam in alia Religione praeter istam; si tamen ipse de facto profiteatur in alia; eius quidem professio erit irrita, non tamen acceptabitur à Deo pro illa alia Religione, in qua Ecclesia volebat, nisi ipse etiam positivè velit in eo profiteri. Aliud enim est, posse irritare eius voluntatem, ne habeat effectum; aliud vero dirigere efficaciter illam, ut habeat effectum, quem ipse non vult; quod quidem Superior facere non potest. Cum ergo oblatio Sacrificij pro aliquo sit actio ipsius Sacerdotis; non potest Praelatus facere, quod ipse de facto offerat pro Petro, si ipse expresse vult non offerre pro Petro, sed pro Ioanne. Non potest ergo acceptari illa Missa à Deo pro eo, quem Praelatus vult; licet non acceptaretur pro illo, quem Sacerdos vult contra Praelati voluntatem.

Imo haec doctrina, quoad hoc ultimum, eodem modo locum habere debet in applicatione satisfactionis propriae ex opere operantis, quam esto quod non posset valide applicare Religiosus con-

216. Instat aliqui.

Respondetur.

217.

Retorquetur argumentum quo utuntur ex aliis actionibus humanis.

218.

Hac doctrina valet etiam quoad hoc tra

pro applica-
tione satisfac-
tionis propria
ex opere ope-
rantis.

219.
Dubitatur
decimo.
Suarez.

Vasquez

220.
Primo hoc
obligatio est
ex voluntate
Ecclesiæ.

221.
Secundo non
est obligatio
communis
satisfactionis
sed impetra-
tionis.

222.
Nec obstat ar-
gumentum su-
pra indicatum
ad quod re-
spondetur

tra voluntatem, & irrationem Prælati, non posset tamen Prælati facere, ut contra voluntatem subditi illa factio alicui applicaretur: sicut licet possit Prælati irritare voluntatem subditi ad votandum, non potest tamen facere quod obligetur voto contra intentionem ipsius votantis, quia hæc omnia requirunt consensum personalem, qui aliena voluntate non potest suppleri.

Circa eandem applicationem dubitatur decimo. utrum sacerdos debeat offerre pro omnibus, qui sunt Ecclesiæ membra. P. Suarez disp. 78. sect. 2. §. disp. 79. sect. 9. §. Secundo inquiri, docet, obligari quidem ad offerendum pro omnibus, non tamen ad applicandam illis aliquam partem satisfactionis pro pœna, quæ ex opere operato provenit ex hoc sacrificio: sufficit enim applicare impetrationem vniuersaliter pro omnibus. P. Vasquez disp. 231. c. 6. n. 35. dicit ad utrumque effectum debere offerri pro omnibus, imo non posse separari vnum ab alio. Quamvis enim pendeat à voluntate Sacerdotis, quod offeratur pro hoc homine, vel non offeratur: si tamen applicat, & offert pro illo, non potest determinare efficaciam Sacrificij ad vnum effectum, & non ad alium, quia Sacrificium semel applicatum ex se operatur.

In hoc puncto existimo in primis hanc obligationem non esse ex iure Divino, & institutione Christi, sed ex voluntate Ecclesiæ; quia licet sacerdos sit minister publicus; non est tamen necesse quod semper intercedat pro omnibus: procuratorem enim publicum pertinet etiam nunc agere pro isto, postea pro illo, iuxta necessitates occurrentes. Aliunde vero si ex Christi institutione esset, quod semper offerret pro omnibus, non posset Ecclesiæ prohibere, prout aliquando prohibet, ne offerat pro aliquibus, scilicet pro excommunicatis, & præcatis.

Secundo existimo, non esse obligationem communicandi omnibus, & singulis membris Ecclesiæ satisfactionem, quæ provenit immediate ex opere operato per hoc sacrificium: satis est offerre pro omnibus, ad impetrandum non solum alia bona, sed etiam remissionem pœnæ, quæ impetratio non minuet effectum illum immediatum, quem per modum satisfactionis confert hoc sacrificium iis, quibus ad hoc applicatur. Cum enim supponam, hunc effectum non esse infinitum, sed proportionem determinatam, & finitam; dicendum videtur non esse obligationem dividendi illum pro omnibus Ecclesiæ membris; tum quia hoc esset in magnum detrimentum eius, cui specialiter applicatur, tum etiam, quia deberet Sacerdos taxare, quantam partem velit singulis applicare, an singulis tantam, quantam ex quo specialiter offert, an dimidiam partem omnibus simul, vel alio modo. Sacrificiū enim de se est indifferens, ut hoc vel illo modo eius fructus distribuatur.

Nec obstat argumentum supra indicatum, quo videtur Vasquez, quod non possit offerri pro aliquo, quin applicetur ad omnes effectus sacrificij. Respondetur enim, imo posse offerri pro aliquo, & non applicare totum effectum sacrificij; ut quando applicatur duobus ex æquo. Sicut ergo effectus satisfactionis potest applicari non totus, sed medius pars: sic effectus dividi potest, & applicari alicui impetratio, non satisfactio. Non enim se habet, quoad hoc, sicut sacramenta: nam sacramentum non potest applicari alicui, quin applicetur ad totum effectum; nec potest applicari duobus, ut inter eos

diuidatur effectus, ut fit in sacrificio. Ratio autem est, quia in sacramento non est necessaria intentio applicandi diversa, sed solum faciendi illud, hancque de se operatur effectum: unde sacramentum Eucharistiæ etiā absque intentione applicandi illud Petro, daret effectum Petro, si ab eo licet sumeretur. At vero sacrificium potest quidem fieri, & non prodesset aliis, nisi eis applicetur ab offerente, quia intentione offerendi requiritur intentio applicandi alicui, quæ intentio in aliis sacrificiis habet operari iuxta determinationem applicantis. Cum ergo hoc sacrificium sequatur naturam, & conditionem sacrificij, oportuit, ut exigeret applicationem ministro applicandi ad determinandam eius indifferentiam, quia sicut de se est indifferens ad operandum, vel non operandum in aliis nisi applicetur iis; sic est indifferens, ad operandum tantum, vel talem effectum, cui possit diversa intentione offerri sacrificium pro aliis, scilicet vel ad impetrandum, vel ad expiandum, vel ad gratias agendas, &c. Quamvis ergo Ecclesiæ velit quod sacerdos offerat pro omnibus Ecclesiæ membris non obligat, ut distribuatur inter illos effectum illum satisfactionis: ille enim etiam dicitur offerre pro aliquo, qui per sacrificium vult impetrare illi auxilium, quo liberetur à malis, quæ patitur, vel timet: & in hoc sensu dicimus vere offerre pro omnibus fidelibus viuis, atque defunctis, quibus etiam impetrare volumus condonationem pœnæ debitorum modo supra explicato per modum impetrationis.

Hinc oritur dubium vndecimum, an si Sacerdos contra hanc Ecclesiæ voluntatem, aliquem à fructu sacrificij excluderet, factum teneret. Suarez disp. 78. sect. 2. §. sed quæri rursus potest, dicit validam fore exclusionem, quoad fructum, qui provenit postea ex opere operato, vel ex privata intercessionem Sacerdotis, non vero quoad fructum, qui provenire potest ex parte Ecclesiæ impetrantis, & offerentis; quia cum intentio Ecclesiæ sit orare, & offerre pro omnibus, Sacerdos eo ipso, quod verus Ecclesiæ, & in eius persona orat, non videtur habere potestatem excludendi aliquem. Idem docet Coninch art. 1. dub. 9. n. 170.

Contrarium tamen mihi verius videtur, quod scilicet factum tenebit, & excludetur ille etiam à fructu, qui provenit ex parte Ecclesiæ; quia licet loquatur verbis Regis apud Pontificem, si tamen non habeat animum significandi per verba, quod ipsa sonant, & hoc totum sit Pontifici, certe non petit totum id, quod verba sonant, nomine Regis nam petere nomine Regis non fit, nisi per verba, quibus velit significare Regis voluntatem. Si ergo non vult significare totum, quod verba sonant, sed aliquid aliud, non petit totum illud nomine Regis. Adde, Ecclesiæ non offerre immediate hoc sacrificium, sed per Sacerdotem, qui immediate offerret. Si ergo Sacerdos non vult offerre immediate pro tali persona, non potest Ecclesiæ offerre mediate pro illa; quia causa mediat non causat mediate, quod causa immediata non causat immediate. Si ergo Sacerdos habet voluntatem personalem excludendi aliquem à fructu sacrificij seu non offerendi pro illo, quæ voluntas est magis efficax, quam illa alia implicita quam habet, offerendi iuxta Ecclesiæ intentionem, & proferendi verba omnia cum intentione, quam Ecclesiæ habet in illis verbis, valida erit illa exclusio, licet sit illicita, & contra debitum charitatis, & obedientiæ.

Dubitatur

Dubatur duodecimo, si Sacerdos non applicet sacrificium pro aliquo, quid fiat de fructu illo; & an reponatur in Ecclesie thesauro. Suarez dicta sect. 5. §. Tertio inquiri potest, dicit nemini dari fructum in illo casu, sed vel reponendum in Ecclesie thesauro, vel verius non extrahendum ab illo; iam enim erant omnes satisfactiones Christi prius in ipso thesauro. P. Valq. disp. 231. c. 3. n. 10. & 11. dicit, sacrificium nec offerenti, nec alteri prodesset per modum sacrificij, nisi pro ipso offeratur, & ideo Christo non profuisse suam mortem per modum sacrificij, quia eam non obtulit pro se, sed pro nobis.

Hunc modum dicendi impugnaui disp. 29. de Incarnatione sect. 2. num. 21. Nunc addo, licet ut sacrificium proficiat aliis per modum sacrificij, necesse sit, quod offeratur pro illis: id tamen non videtur verum respectu ipsius offerentis. Nam sicut ieiunium meum non proderit alteri, nisi offeram illud pro ipso, mihi tamen absque ulla tali relatione proderit etiam ut ieiunium, & afferet satisfactionem: sic oblatio sacrificij ex opere operantis, loquendo de aliis sacrificijs, non proderit alteri, nisi pro illo ab offerente offeratur, ipsi tamen offerenti absque ulla alia relatione proderit, sicut alia bona opera: & per consequens afferet meritum, & satisfactionem propriam, etiam ut tale opus est, & per consequens etiam ut sacrificium: neque enim sacrificium habet diversum modum cauendi hos effectus ab eo, quem habent alia bona. Si ergo afferet satisfactionem, proderit offerenti per modum sacrificij.

Loquendo autem de nostro sacrificio, fateor si Sacerdos nulli illud applicet, non habiturum specialem effectum impetrationis, qui habetur, quando specialiter volumus per sacrificium impetrare. Nam licet omnia opera bona habeant aliquod genus impetrationis minus propriam, non tamen illam propriam, quae correspondet orationi, nam qui nihil petit, non dicitur impetrare, sicut loquendo: Qui ergo per sacrificium nihil à Deo petit, non impetrabit eo genere impetrationis. Ceterum loquendo de effectu satisfactionis pro pena temporalis, probabile videri potest, sacrificium habiturum suum effectum in ipso offerente, si nulli alteri ab ipso applicetur. Nam si cur alia sacrificia hoc ex sua natura habent, ut, quantum possunt, proficiat offerenti, etiam si ipse hoc non intendat: sic debuit hoc sacrificium institui iuxta conditionem, & naturam aliorum sacrificiorum, ut prodesset etiam ex opere operato offerenti, dum ipse suam partem aliis non applicat.

Aliunde tamen oppositum videtur dicendum: nam licet illud argumentum, & exemplum probeat de effectu, qui Sacerdoti ut offerenti responderet, non videtur probare de effectu, qui correspondet Christo, ut principali offerenti: hic enim non oritur ex oblatione Sacerdotis, ut est ipsius, sed ex oblatione Christi, qui tamé voluit, ut Sacerdos applicaret hanc suam portionem, cui vellet: quod si eam non applicat, non est cui proveniat ipsi Sacerdoti, cum non sit ipse solus offerens, sed etiam Christus, qui suam portionem potest applicare, cui vellet, quod si non applicetur, debuit potius provenire ipsi Christo offerenti, si ipse indigeret, non eius ministro. Sicut si dominus per famulum det elemosynam, & committat etiam famulo, ut applicet satisfactionem illius elemosynae pro defuncto, aut viuo, prove voverit, tunc si famulus nulli applicet, habebit quidem ipse famulus partem satisfactionis correspondentem sibi iuxta partem, quam habet in illa elemosyna: satisfactionem

P. Ioan. de Lugo de Sacramentis.

vero correspondentem domino non acquirit sibi, nisi ex commissione sibi facta eam specialiter sibi applicet, sed potius redibit illa pars ad dominum, cuius est illud opus bonum, & cui debet prodesset dum alteri non applicatur. Sic ergo dicendum videtur de effectu huius sacrificij, qui correspondet Christo ut offerenti. Ceterum de facto credibile, totum hoc provenire in illo casu ipsi Sacerdoti vel etiam aliis: quia sepe videtur habere intentionem generalem, quod proficiat, quantum possit illud sacrificium ipsi, & aliis omnibus: quam intentionem satis explicat illa verba: *Offero tibi pro innumerabilibus peccatis meis, &c. pro omnibus fidelibus Christianis vivis, atque defunctis, ut mihi & illis proficiat ad salutem, &c.* Quare dum non applicat specialiter portionem Christo correspondente pro aliis, videtur velle, quod omnibus, pro quibus offert, accrescat.

Dubatur decimotertio, an possit offerri pro emergentibus. De hoc tamen bene Valquez disp. 227. c. 1. n. 4. qui ostendit, non fuisse id prohibitum in Concilio Eliberto. can. 29. ubi solum prohibetur, quod ministrent huic sacrificio, vel quod eorum oblationes, & nomina recitentur inter Missarum solennia. Denique dubitari posset, an sufficiat intentio habitualis, vel requiratur virtualis ad applicandum fructum huius sacrificij pro alio. De hoc tamen diximus late supra disp. 3. de Sacram. gen. sect. 5. & 6.

SECTIO XI.

De iis, quibus, ut offerentibus, proveniunt fructus huius sacrificij.

Non loquitur de Christo, qui ut vidimus sect. 6. est principalis offerens, sed de aliis, inter quos primum locum obtinet minister immediatus, seu Sacerdos consecrans, & celebrans. Deinde, qui ministrant, ut Diaconus, Subdiaconus, & alij ministri; postea alij circumstantes: illi etiam, qui stipem dant Sacerdoti, vel alio modo concurrunt ad oblationem sacrificij.

Porro, has personas præter celebrantem in aliquo sensu, saltem mediate, offerre sacrificium, & non solum pro iis offerri, dubitari non potest. Primo, quia id colligitur ex verbis Missæ, in qua Sacerdos loquitur saepe in plurali de omnibus: *Offerimus tibi Domine, &c. & de circumstantibus dicit: qui tibi offerunt, &c.* & Diaconus simul cum Sacerdote in oblatione calicis dicit: *Offerimus tibi Domine, ecclesie salutaris, &c.* Secundo quia offerre sacrificium est actus quidam religionis, quo colitur Deus: hic autem cultus non exhibetur à solo Sacerdote, sed ab omnibus aliis, qui per oblationem sacrificij protestantur, Deum esse auctorem vitæ, & mortis; ergo omnes offerunt sacrificium. Tertio quia ille, qui vult audire Missam, non vult solum audire materialiter illas voces, & videre quæ aguntur, alioquin cæcus, & surdus non obligaretur illo præcepto, nec etiam vult solum adesse corporaliter in Ecclesia; potest enim aliquis absque intentione audiendi Missam, velle adesse ibi ex alio fine. Vult ergo offerre illud sacrificium simul cum Sacerdote; alioquin non restat, ad quid terminetur illa intentio audiendi Missam. Quarto, quia si audire Missam solum esset, quod Sacerdos pro me offerat ut presente; sequeretur, quod posset Sacerdos facere, quod ego vere non satisfecerim præcepto audiendi Missæ; nec Missam audierim, quatenus debito modo affuerim sacrificio: posset enim Sacerdos, saltem illicitè, excludere me, & nolle villo modo pro me offerre sacrificium.

X x

Sacrificium

De facto tam me semper videtur habere intentionem generalem.

229. Potest etiam offerri pro emergentibus.

230.

Huius personae præter celebrantem etiam offerre sacrificium certum est, primo colligitur ex verbis Missæ. Secundo probatur.

Quartum.